

7/16252

T.C.
TARIM VE KÖYİŞLERİ BAKANLIĞI
Strateji Geliştirme Başkanlığı

Sayı : B.12.0.SGB.0.03-211/ 3772
Konu : Yazılı Soru Önergesi

11 EKİM /10/2006

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

- İlgi : a) Başbakanlığa göndermiş olduğunuz 14.09.2006 tarih ve KAN.KAR.MD.A.01.0.
GNS.0.10.00.02-7/16252-25499/59659 sayılı yazınız.
b) Başbakanlığın 22.09.2006 tarih ve B.02.0.KKG.0.12/106-528-74/4463 sayılı yazısı.

İlgi (a) da kayıtlı Başbakanlığa göndermiş olduğunuz yazınız ile Başbakanlığın ilgi (b) de kayıtlı yazısı ekinde alınan, İzmir Milletvekili Erdal KARADEMİR'e ait 7/16252 esas no'lu yazılı soru önergesine ilişkin Bakanlığımız görüşü ekte sunulmaktadır.

Bilgilerinize arz ederim.

Mehmet Mehdi EKER
Bakan

EK :
1- Görüş 7/16252 (2 sayfa)

DAĞITIM :
Gereği :
TBMM Başkanlığına

Bilgi :
Başbakanlığa

YAZILI SORU ÖNERGESİ**Önerge sahibi:** Erdal KARADEMİR

İzmir Milletvekili

Önerge no: : 7/16252

17 kiraz ihracatçısının, 22.05.2006 tarihinde, Ege İhracatçı Birlikleri'nde aralarında yaptıkları toplantıda 'üreticinin malına tek fiyat' uygulamasına gidilmesi yönünde anlaştıkları ve bunu bir tutanakla taahhüt altına aldıkları İzmir İli Kemalpaşa ilçesi Vişneli Köyü Muhtarı sayın Ziver Keskin'in katkıları ile kamuoyuna duyurulmuştur.

Üreticiler, alın terlerinin karşılığını almayı beklerken, ürünü ucuza alma girişiminde bulunan kiraz ihracatçılarının kendi aralarında karar alarak üreticinin malını en düşük fiyattan almak ve piyasayı kontrol etme yönündeki girişimleri kamuoyunda da tepki ile karşılanmıştır.

Kiraz ihracatçılarının kendi aralarında fiyat belirlemelerinin Rekabet Yasasının 4'üncü maddesinin açıkça ihlali anlamına geldiği gerek yürürlükteki tüzeden gerekse konunun uzmanlarının basına yansıyan açıklamalarından görülmektedir.

Bilindiği gibi, 30.06.2003 tarihinde de benzer şekilde, Afyonkarahisar ili Sultandağı ilçesinde, alım yapan kiraz ihracatçısı firmaların aralarında anlaşarak kiraz alım fiyatlarını belirledikleri, kamuoyuna yansımış, ancak, Rekabet Kurulu Başkanlığına yapılan şikayet başvurusu sonuçsuz kalmıştır.

Manisa Ziraat Odası Yönetim Kurulu Başkanı sayın Nuri Sorman'ın, 20.06.2006 tarihli ulusal basında yer alan açıklamasında, "ihracatçı firmaların geçtiğimiz yıllarda tütünde de tekel oluşturduklarını, konuyu Rekabet Kuruluna taşımalarına karşın bir sonuç alamadıklarını" açıklaması, yapılan başvurunun akıbetinin de sonuçsuz kalabileceği kaygısını artırmaktadır.

Görülen o ki, tütünden kiraza, üzümünden elmaya üretimde bulunan Türk çiftçisi, emeğini ve alın terini uygulanan tarım politikaları nedeniyle piyasanın insafına teslim etmiş görünmektedir. Rekabet Kurulunun verdiği kararların da siyasi iradenin politikalarına ve ihracatçının taleplerine uygun düşmesi, kurulun bağımsız ve özerk yapısını tartışılır kılmaktadır.

Bu bağlamda;

SORU 1) AKP iktidarları döneminde, Kiraz, Tütün, Üzüm, Elma ve diğer tarımsal ürünlerini, üreticiden düşük fiyattan alım yapmak üzere tekel oluşturulduğu iddiası ile yapılan başvuru olmuş mudur? Olmuş ise, hangi ürünlerde, hangi tarihlerde ve kaç adet şikayet başvurusu gerçekleşmiştir?

SORU 2) Gerçekleşen şikayetlerden sonuçlananlar olmuş mudur? Olmuş ise, tekel oluşturduğu belirlenen ihracatçılara ne gibi yaptırım uygulanmıştır.

SORU 3) Tütüne, şeker pancarına ve diğer tarım ürünlerine getirilen kota uygulamaları sürerken diğer yandan ihracatçı firmaların da, tarım üreticisinin ürününü ucuza almak üzere başvurduğu entrikalar, tarım üreticisinin mağdur olmasına ve ekim ve dikim yapılan arazi sayısının azaltılmasına neden olmaktadır. Bu anlamda, mağdur edilen tarım üreticilerinin söz konusu mağduriyetleri giderilmiş midir?

SORU 4) Bilindiği üzere, ülkemiz dünya çekirdeksiz kuru üzüm üretim ve ihracatında uzun yıllar birinci sıradadır. Ülkemizde üretilen çekirdeksiz kuru üzümün %90'ı ihraç edilmektedir. Çekirdeksiz kuru üzüm, İzmir, Denizli, Manisa ve Aydın illerinde yaklaşık 5000.000 kişinin geçim kaynağıdır. Dolayısı ile Kiraz ihracatında yaşanan olumsuzluklar üzüm üreticilerini de tedirgin etmektedir. Bu anlamda, çekirdeksiz kuru üzüm destekleme kapsamına alınacak mıdır?

SORU 5) Üzümde de, ihracatçıların tekel oluşturma ve üreticilerin ürünlerini ucuza kapatması önleyici tedbirler alınacak mıdır?

SORU 6) Ülke ekonomisi için büyük bir kayba neden ekilen arazi kaybının önlenmesi ve Türk çiftçisinin desteklenmesi için Hükümetinizce yürütülen bir çalışma var mıdır?

SORU 7) Rekabet Kurulu ve diğer "üst kurullar" in siyasi iradeden bağımsız davranmadıkları siyasi iradenin istemleri doğrultusunda karar verdikleri iddiaları doğru mudur?

SORU 8) Merkezi hükümetlerin, düzenleyici ve denetleyici bu kuruluşlar üzerindeki etkisinin sınırlandırılması ve 'bağımsız' bir üst kurul yapısı oluşturulması için hükümetinizce bir çalışma yapılacak mıdır?

CEVAP 1,2,3,4,5,6,7,8) Sanayi ve Ticaret Bakanlığı koordinasyonunda yürütülen çalışmalar sonucu; 5174 sayılı "Odalar ve Borsalar Kanunu"nun 53. maddesiyle Ürün İhtisas Borsalarının kurulmasına olanak sağlanmış, "Ürün İhtisas Borsalarının Kuruluş, İşleyiş ve Denetim Usul ve Esasları Hakkında Genel Yönetmelik" ise 9.3.2005 tarih ve 25750 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanarak yürürlüğe girmiştir. Yine, çağdaş ve gelişmiş ürün ticaret sisteminin önemli alt yapısını oluşturan lisanslı depoculuk sistemini ülkemizde hayata geçirmek amacıyla da 5300 sayılı "Tarım Ürünleri Lisanslı Depoculuk Kanunu" yürürlüğe konulmuştur.

Değişen tarım politikaları çerçevesinde, ürün ihtisas borsaları ve lisanslı depoculuk sistemi zaman zaman arz fazlası bulunan ürünlerde de sağlıklı bir piyasanın oluşması ve ortaya çıkan boşluğun doldurulması noktasında da önemli bir fonksiyon üstlenebilecektir.

Sistemde ürün ticareti fiziki mal değişimi olmaksızın ürün senedi üzerinden yapılacağından, piyasaya yeni aktörlerin katılması ve piyasada mali derinliğin oluşması, dolayısıyla sınırlı sayıdaki aktörün belirleyiciliğinin ortadan kalkması ve fiyatların arz-talebe göre sağlıklı ve gerçekçi bir şekilde oluşması mümkün olabilecektir.

Diğer taraftan, çiftçilerimiz Doğrudan Gelir Desteği, Prim Desteği, mazot, gübre, sertifikalı tohumluk desteği v.b. desteklerle desteklenmektedir.